

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«КУЛЬТУРА МІЖОСОБИСТІСНОГО
та ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ»**

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник:

Ільченко Алла,

доцент кафедри гуманітарних і
соціальних дисциплін, к.пед.н., доцент

Назва навчальної дисципліни	Культура міжособистісного та ділового спілкування
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Ільченко Алла , к. пед. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: alla.ilchenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень*
Спеціальність, спеціалізація	міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна

*для галузі знань 21 Ветеринарна медицина

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи фундаментальних знань про теоретико-методологічні засади культури міжособистісного та ділового спілкування, концептуальних основ наукового спілкування та ділових відносин, набуття навичок активної участі у цих процесах, виховання культури спілкування та взаємовідносин у майбутній професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння теоретико-методологічних основ міжособистісного та ділового спілкування, ділових відносин, їх норм і правил, здобуття навичок їх застосування у професійній діяльності та житті загалом; засвоєння системи способів, засобів, стратегій ділового спілкування та побудови ділових відносин, враховуючи психологічні та соціокультурні особливості співрозмовників; формування умінь будувати ділові відносини, проводити індивідуальні бесіди, колективні обговорення проблем, переговори, ділові прийоми; прищеплення навичок і вмінь, необхідних для успішної професійної діяльності, творчої самореалізації у громадському та культурному житті.

Компетентності	Програмні результати
Загальні	
ЗК8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями. ЗК9. Здатність дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах. ЗК20. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з різних галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН1. Розуміти закономірності та особливості розвитку особистості, сутність психічних явищ, аналізувати комунікативну діяльність співрозмовника, ефективно використовувати вербальні та невербальні засоби комунікацій у професійній діяльності, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника, поважати індивідуальне та культурне різноманіття. ПРН10. Логічно, правильно, точно, етично й емоційно висловлювати думку, відповідно до змісту, умов комунікації й адресата, прагнучи виробити індивідуальний стиль, мати навички ораторського мистецтва.

Методи навчання: словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні (пояснювально-ілюстративний), практичні (практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль), інтерактивні методи (робота в групах, навчальні дискусії, моделювання професійних ситуацій); комп'ютерні та мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні поняття культури мовлення і спілкування.

Тема 2. Мовний етикет. Чистота мовлення.

Тема 3. Міжособистісне спілкування: характеристика, особливості, моральні виміри.

Тема 4. Ділове спілкування: види, форми, мовна специфіка.

Тема 5. Культура усного ділового спілкування.

Тема 6. Культура писемного ділового спілкування.

Тема 7. Наукове спілкування як один із ефективних засобів підвищення професіоналізму.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин: 90 год

Кількість кредитів: 3

Форма семестрового контролю: залік

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

робоча програма навчальної дисципліни, анотація, презентація.

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання		Разом
	ПРН1	ПРН10	
Тема 1. Загальні поняття культури мовлення і спілкування.	+	+	2
Тема 2. Мовний етикет. Чистота мовлення.	+	+	2
Тема 3. Міжособистісне спілкування: характеристика, особливості, моральні виміри.	+	+	2
Тема 4. Ділове спілкування: види, форми, мовна специфіка.	+	+	2
Тема 5. Культура усного ділового спілкування.	+	+	2
Тема 6. Культура писемного ділового спілкування.	+	+	2
Тема 7. Наукове спілкування як один із ефективних засобів підвищення професіоналізму.	+	+	2
Разом	7	7	14
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	50	50	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	30	30	60

Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Система оцінювання

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН1. Розуміти закономірності та особливості розвитку особистості, сутність психічних явищ, аналізувати комунікативну діяльність співрозмовника, ефективно використовувати вербальні та невербальні засоби комунікацій у професійній діяльності, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	– ведення конспекту; – опитування, участь у дискусіях; – виконання практичних завдань самостійної роботи; – підготовка реферативних доповідей з мультимедійними презентаціями; – тестування; – контрольна робота (для ЗФН) – залік
ПРН10. Логічно, правильно, точно, етично й емоційно висловлювати думку, відповідно до змісту, умов комунікації й адресата, прагнучи виробити індивідуальний стиль, мати навички ораторського мистецтва.	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом	
	Ведення конспекту	Опитування, участь у дискусіях	Самостійна робота				Тестування
			Практичні завдання	Реферат	Презентація		
Тема 1. Загальні поняття культури мовлення і спілкування.	2	4	3				9
Тема 2. Мовний етикет. Чистота мовлення.	2	4	3				9
Тема 3. Міжособистісне спілкування: характеристика,	2	4	3				9

особливості, моральні виміри.							
Тема 4. Ділове спілкування: види, форми, мовна специфіка.	2	4	3				9
Тема 5. Культура усного ділового спілкування.	2	4	3				9
Тема 6. Культура писемного ділового спілкування.	2	4	3				9
Тема 7. Наукове спілкування як один із ефективних засобів підвищення професіоналізму.	2	4	3			17	26
Реферат, презентація	-	-	-	10	10		20
Разом	14	28	21	10	10	17	100

**Форми контролю результатів навчання
для денної форми навчання**

Програмні результати навчання	Форми контролю										Разом	
	Ведення конспекту		Опитування, участь у дискусіях		Самостійна робота				Тестування			
					Практичні завдання		Реферат, презентація					
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 1	4	7	8	14	7	11	6	10	5	8	30	50
ПРН 10	4	7	8	14	6	10	6	10	6	9	30	50
Разом	8	14	16	28	13	21	12	20	11	17	60	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
для заочної форми навчання**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти							Разом
	Ведення конспекту	Опитування, участь у дискусіях	Самостійна робота				Тестування	
			Практичні завдання	Реферат	Презентація	Контрольна робота		
Тема 1. Загальні поняття культури мовлення і спілкування.	2	4	3				17	26
Тема 2. Мовний етикет. Чистота мовлення.	2	-	3					5
Тема 3. Міжособистісне спілкування: характеристика, особливості, моральні виміри.	2	-	3					5

Тема 4. Ділове спілкування: види, форми, мовна специфіка.	2	-	3					5
Тема 5. Культура усного ділового спілкування.	2	-	3					5
Тема 6. Культура писемного ділового спілкування.	2	-	3					5
Тема 7. Наукове спілкування як один із ефективних засобів підвищення професіоналізму.	2	-	3					5
Реферат, презентація	-	-	-	10	10	-	-	20
Контрольна робота	-	-	-	-	-	24	-	24
Разом	14	4	21	10	10	24	17	100

**Форми контролю результатів навчання
для заочної форми навчання**

Програмні результати навчання	Форми контролю													
	Ведення конспекту		Опитуван ня, участь у дискусіях		Самостійна робота						Тестування		Разом	
					Практичні завдання		Реферат, презентація		Контрольна робота					
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 1	4	7	1	2	7	11	6	10	7	12	5	8	30	50
ПРН 10	4	7	1	2	6	10	6	10	7	12	6	9	30	50
Разом	8	14	2	4	13	21	12	20	14	24	11	17	60	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ ЗА 100 – БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	ОЦІНКА ЄКТС	ОЦІНКА ЗА 4 - БАЛЬНОЮ
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

**Рекомендовані джерела інформації
Основні:**

1. Гриценко Т.Б. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2007. 344 с.
2. Етика і психологія ділового спілкування : навчально-методичний посібник / автор-упорядник К.В. Джерджера. Рівне : РДГУ, 2011. 240 с.
3. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 228 с.
4. Пентиліук М., Маруніч І., Гайденок І. Ділове спілкування та культура мовлення. К. : К.: Центр навчальної літератури. 2019. 224 с.

5. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування : навчальний посібник. К. : Лібра, 2003. 416 с.

Допоміжні

1. Благун Н.М. Основи культури й техніки мовлення: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 41 с.
2. Ільченко А. Науково-теоретичні засади професійної комунікації у діяльності педагога. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. С.111-120.
3. Ільченко А. Теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С.
4. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2005. 222 с.
5. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 256 с.
6. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 256 с.
7. Пентиліук М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2010. 224 с.
8. Чмут Т.К. Етика ділового спілкування : курс лекцій. К. : МАУП. 1999. 203 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnyk.net>
2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info
3. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>